

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-12 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 124/2004

Joseph sive Joe u Josette konjuġi Farrugia

-vs-

**D.A.G. Company Limited u George Xuereb and Sons
Limited**

Il-Qorti;

Rat iċ-ċitazzjoni ppreżentata is-17 ta' Frar 2004 li permezz tagħha l-atturi ppremettew:

Illi skond kuntratt fl-atti tan-nutar Dottor Victor John Bisazza tas-16 ta' Dicembru 1999 (hawn anness bħala Dok A) l-atturi xraw u akkwistaw mingħand il-konvenuti flimkien u solidament bejniethom l-appartament internament markat numru tmienja (8), fil-blokk li kien magħruf bħala "Sunshine Apartments", numru wieħed u

sittin (61) Triq ix-Xatt tas-Sliema kif ukoll “*parking space*” fis-“*semi basement level*” tal-istess blokk taħt il-pattijiet u kundizzjonijiet kontenuti fl-istess kuntratt liema pattijiet u kundizzjonijiet jinkludu obbligazzjoni li l-partijiet komuni tal-blokk jtitlestew mill-konvenuti fi żmien tlett xhur mid-data tal-kuntratt fuq imsemmi u čioe’ mis-16 ta’ Diċembru 1999;

Illi l-konvenuti naqsu li jadempixxu l-obbligi tagħhom skond l-imsemmi kuntratt minħabba li mhux biss ma lestewx il-partijiet komuni fiż-żmien stipulat iżda xi xogħlijiet u / jew affarijiet jew għadhom ma tlestewx u / jew ma sarux skond kif tirrikjedi s-sengħha u l-arti u xi xogħlijiet oħra li kienu essenzjali biex jiġu evitati ħsarat u / jew biex jiġu wżati l-appartamenti li saru mill-atturi u l-proprietarji l-oħra tal-appartamenti fil-blokk a spejjeż tagħhom;

Illi sussegwentement, irriżulta li s-saqaf tal-appartament numru tmienja (8) fuq imsemmi propjeta’ tal-atturi kif ukoll is-saqaf tal-appartament, numru sebgħha (7) fl-istess blokk li allura jiġi wkoll l-art tal-appartament numru tmienja (8) fuq imsemmi u s-saqaf tal-appartament numru sitta (6) li jiġi wkoll l-art tal-appartament numru sebgħha (7) kienu difettuži u l-konvenuti aċċettaw li jbiddlu l-imsemmija soqfa u jirripristinaw l-appartamenti fuq imsemmija nkluż l-appartament numru tmienja (8) propjeta’ tal-atturi fl-istat li kien;

Illi għalkemm il-konvenuti bidlu l-imsemmija soqfa dan damu ma jagħmluh u naqsu li jirripristinaw l-appartamenti fuq imsemmija fl-istat li kien qabel u l-atturi kellhom jagħmlu dan ix-xogħol a spejjeż tagħhom;

Illi l-atturi nkorrew spejjeż u sofrew danni, inkluz danni minħabba li ma setgħux jużaw jew jikru l-imsemmi appartament, sew minħabba li l-konvenuti naqsu li jadempixxu l-obbligi tagħhom skond l-imsemmi kuntratt atti tan-nutar Dottor Victor John Bisazza tas-16 ta’ Diċembru 1999 kif fuq spjegat kif ukoll minħabba l-bdil tas-soqfa u n-nuqqas tal-konvenuti li jirripristinaw l-appartament numru tmienja (8) fuq imsemmi propjeta’ tal-atturi fl-istat li kien qabel ma tbiddlu s-soqfa;

Illi I-konvenuti, għalkemm mitlubin biex jonoraw I-obbligi kontrattwali tagħhom u biex jagħmlu tajjeb għall-ispejjeż inkorsi mill-atturi u għad-danni sofferti minnhom, baqgħu inadempjenti;

Jgħidu għalhekk il-konvenuti għaliex għar-raġunijiet fuq imsemmija dina I-Onorabbli Qorti m'għandhiex:

1. Tiddikjara, jekk hemm bżonn, li I-konvenuti naqsu li jadempixxu I-obbligi tagħhom skond il-kuntratt fuq imsemmi tas-16 ta' Dicembru 1999 atti Nutar Dottor Victor John Bisazza għar-rigward it-tlestitja tal-partijiet komuni tal-blokk ta' appartamenti magħruf bħala “*Sunshine Apartments*” numru wieħed u sittin (61) Triq ix-Xatt tas-Sliema;
2. Tordna lill-konvenuti jlestu a spejjeż tagħhom is-spejjeż tagħhom ix-xogħol li fadal fil-partijiet komuni tal-blokk ta' appartamenti “*Sunshine Apartments*” numru wieħed u sittin (61), Triq ix-Xatt, Sliema skond il-kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Victor John Bisazza datat is-16 ta' Dicembru 1999, fi żmien qasir u perentorju li jogħiġibha tiffissa din il-Qorti taħt is-sorveljanza lill-atturi li jlesti I-istess partijiet komuni a spejjeż tal-konvenuti;
3. Tiddikjarahom responsabbi għall-ispejjeż inkorsi mill-atturi għal-xogħlijet li saru fil-partijiet komuni tal-imsemmi blokk ta' appartamenti u fl-appartament numru tmienja (8) proprjeta' tagħhom u għad-danni sofferti minnhom sew minħabba li I-konvenuti naqsu li jadempixxu I-obblighi tagħhom skond I-imsemmi kuntratt atti tan-Nutar Dottor Victor John Bisazza tas-16 ta' Dicembru 1999 kif fuq spjegat kif ukoll minħabba I-bdil tas-soqfa u n-nuqqas tal-konvenuti li jirripristinaw I-appartament numru tmienja (8) fuq imsemmi proprjeta' tal-atturi fl-istat li kien qabel ma tbiddlu s-soqfa;
4. Tillikwida I-ispejjeż inkorsi mill-atturi u d-danni sofferti minnhom kif fuq ingħad;

5. Tikkundanna l-konvenuti jħallsu s-somma hekk likwidata għall-ispejjeż u / jew danni msemmija.

Bl-ispejjeż u l-imgħax legali kontra l-konvenuti li huma u / jew ir-rappreżentanti tagħhom huma minn issa nġunti għas-subizzjoni u b'riserva ta' kwalunkwe azzjoni oħra għad-danni kontra l-konvenuti.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa ta' l-atturi u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota tal-eċċeżżjonijiet tas-socjeta" konvenuta, ppreżentata fl-4 ta' Marzu 2004, li permezz tagħha ġie eċċepit:

1. Illi *in linea preliminari*, l-eċċipjenti jeċċepixxu illi għal dak li jirrigwarda t-talba għad-danni din hija preskritta *ai termini* tal-Artikolu 2153 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

2. Illi fil-mertu, l-eċċipjenti jeċċepixxu illi l-pretensjonijiet da parti tal-atturi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt *stante* illi x-xogħlilijiet fil-partijiet komuni tlestew u dana hekk kif sejkollhom l-opportunita' illi jipprovaw waqt it-trattazzjoni tal-kawża odjerna u per konsegwenza m'għandhom jiġu ordnati jagħmlu l-ebda xogħol fil-partijiet komuni.

3. Illi fil-mertu, l-eċċipjenti jeċċepixxu illi l-pretensjonijiet da parti tal-atturi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt *stante* illi l-atturi ma sofrew l-ebda spejjeż u danni kawża ta' l-eċċipjenti u għalhekk l-eċċipjenti m'huma responsabbi li jwieġbu għall-ebda danni.

4. Salv eċċeżżjonijiet ulterjuri hekk kif permessi mil-liġi.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tas-socjeta' konvenuta u l-lista tax-xhieda.

Rat il-verbal tas-seduta tas-6 ta' Mejju 2009 u li permezz tiegħu l-kawża tkalliet għas-sentenza;

Rat in-noti tas-sottomissjonijiet;

Ikkunsidrat;

Illi l-atturi qed jitolbu danni li qed jallegaw li sofre minħabba nuqqas ta' inadempjenza kuntrattwali da parti tas-soċjeta' konvenuta. Is-soċjeta' konvenuta biegħet lill-atturi bil-kondizzjoni li l-bini in kwistjoni kien skond issengħha u l-arti. Skond l-atturi pero' din il-kondizzjoni ma nżammitx kif lanqas ma s-soċjeta' konvenuta lestiet il-bini fiż-żmien prefiss mill-istess kuntratt. It-talbiet attriċi jirrigwardjaw in parti anke partijiet komuni li jiformaw parti mill-mertu tal-kawżi “**Margaret Puglisevich vs D.A.G. Company Limited**” u “**John Dingli et vs Dennis Gatt noe et**” illi wkoll qed jiġu deċiżi illum. Fil-fatt ġie verbalizzat fit-tlett kawżi illi fejn applikabbi, il-provi miġbura fi kwalunkwe kawża minnhom kellhom jiswew bħala provi anke fil-kawżi l-oħra. Il-Qorti anke tat-digriet a fol. 130 tal-process tal-kawża “**Dingli vs Gatt**” f'dan issens, fuq talba tal-atturi mhux opposta. F'din il-kawża l-Qorti tat-digriet simili a a fol. 28.

IL-PROVI

F'dan l-istadju l-Qorti se tagħmel referenza għall-provi li ngabru fil-kawża “**Dingli vs Gatt**”, u dana peress li l-iktar li tressqu provi kien appunti f'dik il-kawża.

L-atturi esebew a fol. 37 żewġ ittri tal-Perit Edgar Caruana Montaldo li kien inkarigat minn Charles Puglisevich, illum mejjet, (u wara mill-assocjazzjoni tas-sidien tal-appartamenti in kwistjoni) u lista ta' xogħlilijiet li kienu pendentni fl-2001. Esebew ukoll fost dokumenti oħra, ittri tal-Inġinier Raymond Spiteri li fiha ddikjara li l-lift kien ta' periklu u ma kellhomx južawh. Ĝew esebiti wkoll diversi ritratti tal-ambjenti in kwistjoni, u skond l-istess inġinier Spiteri sal-11 ta' Lulju 2002 il-lift kien għadu ma jiffunzjonax.

Fis-seduta tat-22 ta' Ottubru 2003 xehdu l-istess Inġinier Spiteri, il-perit Caruana Montaldo, Josette Farrugia u Mario Schembri. **L-inġinier Spiteri** kkonferma l-ħruġ tar-

rapporti u qal li l-każ kien joħloq periklu u rrapporta lill-Kummissarju tal-Pulizija skond il-liġi. Qal li ġie nkariġat minn Josette Farrugia li kienet Segretarja tal-għaqda tarresidenti fl-appartamenti in kwistjoni. L-imsemmija **Josette Farrugia** qalet li kienet sid ta' wieħed mill-appartamenti. Qalet li bejn il-konvenju u l-kuntratt irraġġiż fi problemi u nkariġat lill-Perit Paul Camilleri li kkonferma li kienet inqasmet l-art ta' waħda mill-kmamar. Ċemplu lil George Xuereb, Direttur tas-soċjeta' konvenuta li għamel *test* u rriżultalu li kien *sub-standard*. Ix-xogħol rimedjali sar f'Ottubru jew Novembru 1999; il-*lift* ġie nstallat f'Settembru 1999. Sadattant Charles Puglisevich li kien se jixtri l-appartament ta' taħthom ċemplilha u qalilha biex ma jagħmlux il-kuntratt għaliex irriżultawlu kmamar oħra *sub-standard* iżda huma kienu ġia' ffirmaw il-kuntratt. Il-Perit Camilleri kkonfermalha meta għamel l-eżamijiet neċċesarji illi l-bejt tagħha u l-art ta' bejnhom u Puglisevich u dak aktar 'i isfel bejn ta' Puglisevich u ta' Dingli kienu kollha *sub-standard*. Ix-xogħliji rimedjali saru sal-aħħar tas-sena 2000. Qalet li rriskontraw diversi problemi bil-*lift* tant li kien ġie rranġat biss ftit xhur qabel. Fil-partijiet komuni kien għad hemm problemi fosthom li kien qed jidħol l-ilma u kellhom jibdlu xi bibien għax ma kienux safe. Qalet ukoll li hemm problema fl-ispazju għall-parking fil-garage. **Mario Schembri** qal li kien il-proprietarju tal-appartament numru 1 illi kkonferma l-problemi li kellhom bil-*lift* u fil-partijiet komuni. **Il-Perit Caruana Montaldo** qal li inżjalment inkarigah Charles Puglisevich u kkonfermaw r-rapporti fuq imsemmija u esebiti fil-proċess. Kienet saret laqgħa mal-konvenuti li fil-preżenza tal-Perit Anthony Fenech Vella li kien inkarigat mix-xogħliji, aċċettaw li jbiddlu s-soqfa a spejjeż tagħhom. Dan sar bejn l-aħħar tal-2000 u l-bidu tal-2001. Semma problemi oħra bħal per eżempju l-ilma fl-entrata li kien ġej minn taħt tant li kellha tinqala' u tinbidel it-torba. B'kollo ix-xogħol kollu dam sejjer kważi tlett snin u čioe' mill-1999 sal-2002.

L-atturi esebew diversi dokumenti a fol. 121 u čioe' dokumenti rilaxxati minn Harrison and Company rigwardanti s-soqfa, inkluz riċevuta tal-ħlas ta' mitejn u ħamsa u ħamsin Lira Maltin u ħamsa u għoxrin ċenteżmu

(Lm255.25) għas-servizz. Skond riċevuta oħra jidher li ntefqa is-somma ta' elf, erba' mijha u ħamsin Lira Maltin (Lm1,450) biex saret it-tiswija relativa. Giet esebita wkoll ittra mill-Pulizija biex jissewwa l-*lift* skond il-Kapitolu 25 tal-Liġijiet ta' Malta, u stima tal-valor lokatizju tal-appartament in kwistjoni minn soċċeta' tar-real estate li fiha din iddikjarat li dan il-valor kien ta' bejn sitt mijha u ħamsin u seba' mittt Liri Maltin fix-xahar. **L-attriči** xehdet fis-seduta tas-16 ta' Frar 2004 fejn qalet li ċirka xahrejn wara li sar il-kuntratt ġew informati mis-sid tal-appartament numru 7 (is-sinjuri Puglisevich) illi li kien hemm difetti strutturali li kienu jaffetwaw l-appartamenti tagħhom. Hija kkonfermat li nefqu seba' mitt Lira Maltin (Lm700) ċirka – fil-fatt sebgħha mijha u sebgħin (Lm770) skond riċevuta a fol. 143, biex sewwew is-soqfa (naturalment nofs is-somma ta' elf, erba' mijha u ħamsin Lira Maltin (Lm1,450) imsemmija aktar qabel). Kellhom jibdlu l-*membrane* tal-entrata minħabba l-ħsar. Semmiet ukoll il-problemi fil-*lift*. Qalet li peress li fuq il-kuntratt kien għad baqa' bilanč ta' għoxrin elf Lira Maltin (Lm20,000) x'jithallas huma ma riedux iħallsu l-bilanč biex inaqqsu minnu l-ispejjeż li kienu daħlu fihom, iżda l-konvenuti kienu talbu li tinbiegħ il-propjeta bis-subasta (naturalment minħabba l-privileġġ speċjali) u għalhekk eventwalment kellhom iħallsu dan il-bilanč u jiftħu l-kawża. Qalet li minħabba f'dawn il-problemi kollha ma setgħux jidħlu fl-appartament meta kienu ħasbu li se jagħmlu dan u tilfu l-bejgħ tad-dar li kellhom qabel u kellhom jissell fu mil-bank sakemm imbagħad biegħuha. **L-attur** ikkonferma dak li qalet martu fl-istess seduta. Fis-seduta ta' wara l-attriči reġgħet spjegat fid-dettall id-danni li sofrew.

II-Perit Anthony Fenech Vella kien inkarigat mill-konvenuti fil-kostruzzjoni in kwistjoni u ttella' jixhed minnhom fis-seduta tad-29 ta' April 2005. Huwa kkonferma li meta ntemm ix-xogħol skoprew li l-aħħar tlett sulari kellhom difetti strutturali tanti li kissru u rrimpjazzaw is-soqfa in kwistjoni. Skond ix-xhud id-difett kien fit-taħlita tal-konkos għaliex dak tar-rinforzar tas-soqfa kien sar sew. Qal li kien jaf li d-ditta li issuplixxiet il-konkos kienu ta' Schembri. Ir-rimpjazzar sar fi żmien ġimgħatejn minn meta skoprew il-problema. **Joseph Dimech** li xehed fl-

istess seduta huwa rappreżentant tas-soċjeta' JD Lifts Supplies Limited li kienu għamlu x-xogħol tal-*lift* fl-appartamenti in kwistjoni. Skond ix-xhud fl-installar tal-*lifts dejjem ikun hemm il-problemi*, f'dan il-każ huma għamluh bil-ħbula u xi żmien wara mar enġinier li qalilhom li riedu bir-*rails* u għamluh hekk. Skond ix-xhud bir-regoli tal-U.E. issa bilfors isiru hekk iżda meta nstallawh ma kienx il-każ. Qal li l-klijenti tagħhom dejjem kienu s-soċjetajiet konvenuti u magħħom innegozjaw.

George Xuereb, direttur ta' waħda mis-soċjetajiet konvenuti, ippreżenta affidavit a fol. 165 tal-proċess. Huwa qal li kien inkarigat personalment mit-tlestitja tal-bini u l-partijiet komuni tal-blokk ta' appartamenti in kwistjoni. Meta kienu waslu fis-sitt sular iż-żewġ soċjetajiet konvenuti ftehma mal-konjuġi Puglisevich li jbiegħulhom l-appartemtn numru 7 (li kien jiġi taħt il-penthouse) bil-kompraturi jżommu għoxrin elf Liri Maltin (Lm20,000) sakemm jtitlesta l-blokk kollu. Qal li kienu ftehma mal-kompraturi l-oħra kollha biex ix-xogħol fil-partijiet komuni ma jsirx qabel ma l-istess sidien ilestu x-xogħlijiet li kellhom jagħmlu huma fl-appartamenti rispettivi tagħhom. Skond ix-xhud dan sar biex ma ssirx ħsara lill-partijiet komuni. Għalhekk talab lill-imsemmi Puglisevich biex jagħti nofs il-bilanċ li kien baqa' jitħallas kif fil-fatt sar. Ftit wara skoprew li kien hemm xi konsenturi fis-saqaf tal-appartament ta' Puglisevich u fil-ħitan tal-penthouse. Għalhekk huma nformaw lill-Perit Fenech Vella li tahom parir jagħmlu xi *tests fuq il-konkos*. Irriżulta illi l-kuntrattur li ġabilhom il-konkos ma użax il-pressa neċċessarja u għalhekk žviluppaw il-ħsarat.

Għalhekk il-perit ordnalhom ikissru s-saqaf u jagħmlu mill-ġdid. Informaw lis-sidien il-ġoddha u dawn qabbdu espert (Harrison) li rriżultalu li s-soqfa bejn l-appartamenti 6 u 7 kellhom l-istess problema. Għalhekk inkarigaw lill-bennej John Micallef biex jagħmel dan ix-xogħol; dan kien għamel ix-xogħol originarjament u sostna li ma kienx tort tiegħi; infatti ħarrek lil min issupplixxi bil-materjal u ftiehem mas-soċjetajiet konvenuti biex jagħmel ix-xogħol malajr kemm jista' jkun. Minn jeddhom aċċettaw ukoll li jagħmlu xi xogħlijiet fil-partijiet komuni li kienu għadhom

ma sarux. Jgħid li l-problemi fil-katusi oriġinaw minn xogħlijiet li kien qed jagħmlu s-sidien il-ġodda.

Rigward il-*lift* qabbdu lis-soċjeta' JD Lifts ħalli tistalla *lift* li jkunu konformi mal-*standards* tal-ġurnata. Għall-ewwel sentejn ma kellhom ebda problema u kien biss wara dan iż-żmien li bl-użu rriżultaw xi problemi. Fil-fatt meta ġie inkarigat l-inġinier Spiteri mill-atturi, huma qablu li jsiru xi xogħlijiet fih biex isir aktar konsonanti maž-żmien u ħallsu kollox huma. **John Micallef** ġia' msemmi, xehed fis-seduta tat-22 ta' Ĝunju 2005 fejn qal li huwa kien wieħed mill-kuntratturi li tella' l-appartamenti u li kien rriskontraw xi difetti li ħarġu mill-konkos li ġie supplit. Qal li l-periti konċernati qablu miegħu li ma kelli ebda tort hu. Is-soċjetajiet konvenuti wegħdu li jekk jibda x-xogħol mill-ewwel ma kienux sejfittxuh. Qal li meta lesta x-xogħol issidien tal-appartamenti kollha ikkumplimentawh. L-ispejjeż ħariġhom hu anzi l-konvenuti silfuh erbat elef Lira Maltin (Lm4,000) biex ikun jista' jibda – naturalment huwa pproċeda kontra min biegħlu l-konkos. Fl-istess seduta reġa' xehed l-Inġinier Spiteri li kkonferma dak li qal qabel, u ciòe' li l-*lift* ma kienx *up to standard*, u għall-ewwel l-imsemmi Xuereb ma kienx accċetta dan il-fatt iż-żda eventwalment ikkonvinċa ruħu li kellhom isiru t-tiswijiet. Reġa' xehed ukoll il-perit **Fenech Vella** li esebixxa numru ta' dokumenti.

George Xuereb ġie kontro-eżaminat fis-seduta tat-3 ta' Mejju 2006. Huwa kkonferma li Joseph Farrugia kien kellmu fl-1999 rigward l-art tal-appartament tiegħu li fih il-ħajt tas-saqaf feğġlu xi konsenturi. Fil-fatt iddeċidew illi jibdluh ukoll. Dan sar qabel ma ġie pubblikat il-kuntratt. Wara dan ikkunttatjah Puglisevich bl-istess problema. Ikkonferma wkoll li dak iż-żmien bagħtu ittra ġudizzarja lill-bennej (Micallef) minħabba dawn il-problemi. Fl-aħħar dan accċetta li jerġa' jagħmel ix-xogħol anke jekk it-tort kien ta' min begħlu l-konkos.

L-atturi esebew dokumenti oħra a fol. 197. Dawn jiispjegaw l-*iter* tal-kwistjoni sakemm saret il-kawża. Ġie esebit ukoll abbozz ta' ftehim bejn il-partijiet (li kelli jsir f'Mejju 2000) li pero' ma ġiex konkluż. **John Micallef** reġa'

gie kontro-eżaminat fis-26 ta' Ĝunju 2006. Qal li l-konvenuti aċċettaw li ma jfittxux jekk ilesti fi żmien sena u li kienu avvanzawlu erbat elef Liri Maltin (Lm4,000) biex ikun jista' jibda. **L-attriči** sariha kontro-eżami fit-13 ta' Frar 2008. Qalet li l-kuntatti tagħhom dejjem kien ma' George Xuereb. Hija qalet li l-ikbar problema li kellhom l-atturi kien li meta xraw l-appartament ħasbu li setgħu jidħlu mmedjatamente fih meta fil-fatt ma setgħux jidħlu u kellhom jibqgħu iħallsu *loan* li ħadu mill-bank għal sentejn u nofs *stante* li ma setgħux ibiegħu d-dar li kien joqogħdu fiha qabel. Meta daħlu joqogħdu fl-appartament u cioe' fl-2001 il-lift kien għadu ma jaħdimx. Ilmentat ħafna mill-fatt li kellha tħallas il-bilanċ ta' għoxrin elf Lira Maltin (Lm20,000) *oltre* l-imġħaxijiet *nonostante* dawn in-nuqqasijiet da parti tas-socjeta' konvenuta.

Provi f'din il-kawza.

L-atturi esebej diversi dokumenti a fol. 29 et sequitur fir-rigward ta' dak li ġara biex ġiet istitwita l-kawża, fosthom certifikati ta' periti u numru ta' riċevuti. **L-attriči Josette Farrugia** a fol. 62 xehdet minn jeddha fejn ikkonfermat ix-xhieda tal-attriči Dingli fil-kawża msemmija, u tkellmet ukoll fir-rigward ta' certi problemi illi nqalgħu fl-appartament tagħhom. Spjegat faktar dettall il-kontenut tar-riċevuti. Hija ġiet kontro-eżaminata a fol 84 et seq. Hija qalet li l-appartament xrawh biex imorru jgħixu fih.

KONSTATAZZJONIJIET TAL-QORTI

Għandu jingħad illi t-tieni talba jidher li ġiet sorvolata mill-fatt li l-atturi ma ndikawx li baqa' xi xogħlijiet xi jsiru għaliex fil-mori tal-kawża dawk ix-xogħlijiet li kien baqa' jsir laħqu saru.

Fir-rigward tan-nuqqas ta' adempjenza tal-obbligi kuntrattwali l-Qorti ma għandha ebda dubju li t-talbiet attriči huma fondati u għandhom jiġu akkolti. Jidher ċar għall-Qorti li *nonostante* l-fatt li s-soċjetajiet konvenuti ppromettew fil-kuntratt tal-bejgħ illi l-proprieta' *in vendita* kienet mibnija skond l-arti u s-sengħha u li l-partijiet komuni kellhom jitlestew fi żmien xahar mill-kuntratt, l-atturi ma

setgħux jidħlu jabitaw fil-propjeta' minħabba r-raġunijiet imsemmija minnhom. Għalkemm is-soċjetajiet konvenuti setgħu ma kien ux *ut sic* responsabbi għal dan in-nuqqas, ma hemmx dubju illi fil-konfront tal-atturi *huma* għandhom iwieġbu anke jekk naturalment seta' kellhom dritt li jiproċedu *si et quatenus*. L-atturi għandhom dritt ta' azzjoni biss fil-konfront tas-socjetajiet konvenuti u għalhekk dawn għandhom iwieġbu għal dawn in-nuqqasijiet. Jirriżulta nfatti li kien hemm problemi anke gravi ta' natura strutturali li għalkemm il-konvenuti rrimedjaw minn flushom, xorta kkaġunaw danni oħra lill-atturi li għandhom kull dritt jiproċedu. L-artikolu 1025 tal-Kodiċi Ċivili jgħid infatti illi min jonqos li jesegwixxi obbligazzjoni li jkun ikkuntratta jkun obbligat għad-danni.

Is-socjetajiet konvenuti eċċepew il-preskrizzjoni ta' sentejn iżda f'din il-kawża l-attriči qed tibbaża t-talba tagħha fuq ksur ta' obbligi kuntrattwali, u allura l-preskrizzjoni applikabbli hija dik ta' ħames snin – ara s-sentenza **“Grech vs Mifsud”** deċiża mill-Prim' Awla fl-1 ta' April 2003; oltre iżda ladarba s-socjetajiet konvenuti tterminaw ix-xogħlilijiet fil-partijiet komuni fil-mori tal-kawża jirriżulta ġar għall-Qorti li dan il-fatt interrompa l-preskrizzjoni.

DANNI

L-atturi spjegaw fid-dettall it-talbiet tagħħom billi ppreżentaw a fol. 38 elenku tal-ispejjeż li qed jirreklamaw. In vista tax-xhieda tal-attriči fuq imsemmija ma hemmx dubju għall-Qorti li l-ammonti ndikati minn numru 1 sa 7 ammontanti b'kollo għal erbat elef, mitejn u tlieta u għoxrin Lira Maltin (Lm4,223) – ekwivalenti għal disat elef, tmien mijha u sitta u tletin Ewro u erbgħha u disgħin centeżmu (€9,836.94) huma kollha ġustifikati u sorretti mill-ispiegazzjoni dettaljata tal-attriči.

L-atturi qed jitkolu ukoll danni għall-valur lokatizju tal-appartament minħabba li damu xi żmien biex setgħu jidħlu fi. Qed jgħidu (u esebew stimi ta' soċjetajiet tar-real estate) illi l-valur lokatizju kien ta' sebat elef u mitejn Lira Maltin (Lm7,200) fis-sena. Huwa ġar għal-Qorti ma tistax tacċċetta daqshekk legġerment dan it-tip ta' talbiet u stimi.

Għandu jingħad li l-istima lanqas ma hija konfermata bil-ġurament.

F'ċerti kaži meta l-Qorti jkollha ġertu problemi biex tikkwantifika d-danni bi preċiżjoni u r-regoli normali għal tali kwantifikazzjoni ma jistgħux strettament jiġu osservati l-Qorti stess dejjem tista' f'ċerti ċirkostanzi takkorda d-danni *arbitrio boni viri* kif osservat din il-Qorti fis-sentenza mogħtija fil-kawża “**Margaret Camilleri et vs Cargo Handling Company Limited**” (1560/95 PS) meta qalet *ma jistax ikun dubitat illi hu rikonoxxut lill-ġudikant anke fis-sistema ta' li ġi tagħna l-poter diskrezzjonali illi jilliwkida t-telf u l-qiegħ bl-adopera tal-kriterju sussidjarju tal-valutazzjoni ekwitat attiva. Indiskutibbilment il-ġudikant ma jistax lanqas f'dawn il-kaži ma jipprexxindi mill-fatt illi l-parti istanti mhiex eżonera mid-dmir illi li tippordi dawk l-elementi probatorji u dak il-fattijiet li tkun taf bihom għall-iskop ta' determinazzjoni ta' telf. Min-naha tiegħi l-ġudikant hu tenut jagħti piż debitu lil dawk l-elementi kollha tal-każ konkretni akkwisiti fil-process.* Il-Qorti f'din issentenza, mogħtija fit-13 ta' Ottubru 2004 iċċitat ukoll sentenzi riportati fil-Vol XXXV pt iii pagna 615 u Vol XXIX-i-1285.

F'dan il-kaž il-Qorti se tillikwida dawn id-danni għas-somma ta' elf Ewro li għandhom jiżdiedu mas-somma fuq imsemmija biex jammontaw b'kollo għal għaxart elef, tmien mijha u disgħa u tletin Ewro u disgħa u ħamsin ċenteżmu (€10,839.59).

DECIŻJONI

Għal dawn il-motivi l-Qorti filwaqt li tiċħad l-eċċeżżjonijiet tas-soċjetajiet konvenuti tilqa' talbiet kolha attriči (*eccetto t-tieni talba li l-Qorti tastjeni milli tiehu konjizzjoni tagħha għar-raġunijiet fuq imsemmija) u tikkundanna lis-soċjetajiet konvenuti jħallsu lill-atturi s-somma ta' għaxart elef, tmien mijha u disgħa u tletin Ewro u disgħa u ħamsin ċenteżmu (€10,839.59); l-ispejjeż jitħallsu mis-soċjetajiet konvenuti.*

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----